

ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ ДЛЯ ВІТЧИЗНЯНИХ КОРПОРАЦІЙ

Донецький національний університет імені Василя Стуса

***Анотація.** Розвиток суб'єктів господарювання неможливий без залучення фінансового капіталу, яке відбувається на основі наявної інформації. З урахуванням зміни напрямів оцінки діяльності підприємств з боку потенційних інвесторів дослідження інформаційних потреб є актуальним. У роботі досліджено зміст інтегрованої звітності, зокрема, у порівнянні із фінансовою, зроблені висновки щодо доцільності її використання для вітчизняних корпорацій, намічені напрями подальших досліджень.*

Ключові слова: фінансова звітність; управлінська звітність; інтегрована звітність; корпорації.

INTEGRATED REPORTING FOR DOMESTIC CORPORATIONS

***Abstract.** The development of economic entities is impossible without raising financial capital, which is based on available information. Given the change in the direction of evaluation of enterprises by potential investors, the study of information needs is relevant. The paper examines integrated reporting in comparison with financial. Conclusions are made on the feasibility of using integrated reporting for domestic corporations. The directions of further researches are planned.*

Keywords: financial statements; management reporting; integrated reporting; corporations.

Розвиток суб'єктів господарювання неможливий без залучення фінансового капіталу, яке, у свою чергу, відбувається на основі наявної інформації. Найчастіше зовнішні користувачі не мають доступу до інформації, іншої, ніж оприлюднена фінансова звітність, верифікована незалежним аудитором. Але напрями оцінки діяльності підприємств з боку потенційних інвесторів змінюються разом із розвитком бізнес-середовища та суспільства в цілому. Тому питання, чи залишається фінансова звітність інструментом інвестиційної привабливості підприємства чи має бути доповнена іншими даними, потребує додаткового дослідження.

Звітність підприємств та її використання в прийнятті рішень досліджується в національних рамках та глобально. Маттіас Бройер розглядав вплив обов'язкової фінансової звітності та її аудиту на розподіл ресурсів у галузі [1]. Сугата Ройховдхурі, Неміт Шрофф, Родріго С. Верді аналізували вплив розкриття інформації у фінансовій звітності на корпоративні інвестиції [2]. Але у ракурсі уваги в останні роки найчастіше потрапляла нефінансова звітність. Так, Лаура Сьєрра-Гарсія, Марія Антонія Гарсія-Бенау та Хелена Марія Боллас-Арая проводили емпіричний аналіз нефінансової звітності іспанських компаній [3]. Якість нефінансової звітності досліджували Джоніда Карунгу, Роберто Ді П'єтра, Маттео Молінарі [4]. Гармонізації регулювання нефінансової звітності в Європі присвятили дослідження Маттео Ла Торре, Світлана Сабельфельд, Маріта Бломквист, Лара Тарквініо, Джон Дюме [5]. Для українських корпорацій нефінансова звітність є новою, тому дослідження доцільності її формування є цікавим з точки зору розвитку вітчизняної економіки.

Метою дослідження є аналіз сутності інтегрованої звітності з точки зору доцільності її застосування вітчизняними корпораціями.

За МСБО 1 метою фінансової звітності є надання такої інформації про фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки суб'єкта господарювання, яка є корисною для широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень. За міжнародними вимогами, як і за НП(С)БО 1, вона складається із звіту про фінансовий стан на кінець періоду, звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за період, звіту про зміни у власному капіталі за період, звіту про рух грошових коштів за період, приміток, що містять виклад суттєвих облікових політик та інші пояснення, порівняльної інформації стосовно попереднього періоду, звіту про фінансовий стан на початок найбільш раннього порівняльного попереднього періоду, коли суб'єкт господарювання застосовує облікову політику ретроспективно, здійснює ретроспективний перерахунок або перекласифікує статті

фінансової звітності [6,7]. Але для прийняття управлінських рішень сьогодні зовнішні користувачі все частіше зважають на нефінансову інформацію – якість управління, соціальні, екологічні аспекти бізнесу тощо. Задачу надання подібної інформації частково вирішує звіт про управління, що розкриває як фінансову, так і нефінансову інформацію про діяльність підприємства, його стан, перспективи розвитку, основні ризики і невизначеності діяльності [8]. Організаційна структура, корпоративне управління, опис діяльності підприємства, його ліквідності та зобов'язань, екологічні, соціальні аспекти та кадрова політика, ризики, дослідження та інновації, фінансові інвестиції та перспективи розвитку рекомендуються як можливий, але не вичерпний перелік напрямів та показників даного звіту для корпорацій. Разом з тим звіт про управління, як і фінансові звіти, надає вузькоспрямовану інформацію про підприємство без розкриття наявних взаємозв'язків і без цілісного погляду на суб'єкт господарювання. У той же час інтегрована звітність є об'єднуючою, такою, що відображає комерційний, соціальний та екологічний контекст діяльності з акцентом на цінностях, які створюються суб'єктом господарювання та які плануються на майбутнє. Звіти у складі фінансової звітності підготовлені з урахуванням інформаційних потреб конкретної аудиторії, в той час як інтегрований звіт чітко визначає зв'язок інформації і тому може бути стислим і наочним. Більше різниця між фінансовою та інтегрованою звітністю представлена у табл. 1.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика фінансової та інтегрованої звітності

Показник	Інтегрована звітність	Фінансова звітність
Визначення	періодичний звіт про створення вартості з часом та пов'язані з нею комунікації щодо аспектів створення цінності	структуроване відображення фінансового стану та фінансових результатів діяльності
Мета надання	поліпшити якість інформації, доступної для постачальників фінансового капіталу; сприяти більш ефективному підходу до звітності, характеризуючи фактори, що суттєво впливають на здатність створювати цінність з часом; підвищити підзвітність та керування широкою базою капіталів та сприяти розумінню їх взаємозалежності	надання інформації про фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки суб'єкта господарювання, яка є корисною для широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень
Користувачі	постачальники фінансового капіталу, співробітники, клієнти, постачальники, ділові партнери, місцеві громади, законодавці, регулятори, політики та інш.	широке коло користувачів, які не можуть вимагати складати звітність згідно з їхніми інформаційними потребами
Регламентация	Міжнародний стандарт інтегрованої звітності	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 Подання фінансової звітності
Принципи	стратегічний фокус; зв'язність інформації; взаємодія з зацікавленими сторонами; суттєвість (пріоритизація факторів); стислість; достовірність, повнота; сталість і порівнянність інформації	достовірне подання; відповідність МСФЗ; безперервність; принцип нарахування; суттєвість; порівнянність; послідовність.
Елементи змісту	огляд організації і зовнішнє середовище; управління; бізнес-модель; ризики і можливості; стратегія і розподіл ресурсів; результати діяльності; перспективи на майбутнє; основні принципи презентації	звіти: про фінансовий стан, про сукупні доходи, про зміни у власному капіталі, про рух грошових коштів; примітки; звіт про фінансовий стан на початок періоду, коли суб'єкт господарювання застосовує облікову політику ретроспективно, здійснює ретроспективний перерахунок або перекласифікує статті звітності

Джерело [7, 10].

Аналіз закордонних досліджень дозволяє зробити висновок, що використання інтегрованого звіту підвищує інвестиційну привабливість корпорацій за рахунок задоволення існуючих потреб користувачів у додатковій нефінансовій інформації. Застосування подібної звітності для вітчизняних суспільно значущих підприємств, на наш погляд, може привабити іноземного інвестора, чутливого до наочності, манери подання інформації про суб'єкт господарювання та акценту на питаннях формування цінностей, як поточних, так і перспективних.

Дослідження доцільності застосування інтегрованої звітності для інших категорій вітчизняних підприємств буде напрямом подальших досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Breuer, Matthias (2017). How Does Financial-Reporting Regulation Affect Industry-wide Resource Allocation? https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3063320.
2. Roychowdhury, Sugata, Shroff, Nemit, Verdi, Rodrigo S. (2019). The effects of financial reporting and disclosure on corporate investment. *Journal of Accounting and Economics*. 2019. Volume 68. Issues 2-3.
3. Sierra-Garcia, Laura, Garcia-Benau, Maria Antonia, Bolas-Araya, Helena Maria (2018). Empirical Analysis of Non-Financial Reporting by Spanish Companies. *Administrative Sciences*. 2018. Volume 8. Issue 4.
4. Carungu, Jonida, Di Pietra, Roberto, Molinari, Matteo (2020). Mandatory vs voluntary exercise on non-financial reporting: does a normative/coercive isomorphism facilitate an increase in quality? URL: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/MEDAR-08-2019-0540/full/html>.
5. La Torre, Matteo, Sabelfeld, Svetlana, Blomkvist, Marita, Tarquinio, Lara, Dumay, John (2018). Harmonising non-financial reporting regulation in Europe: Practical forces and projections for future research. *Meditari Accountancy Research*. 2018. Volume 26. Issue 4.
6. Подання фінансової звітності: Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#Text.
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 за станом на 25.01.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
8. Методичні рекомендації зі складання звіту про управління: наказ Міністерства фінансів України від 07.12.2018р. № 982 за станом на 25.01.2021р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18>.
9. The International Integrated Reporting Framework (2021). URL: <https://integratedreporting.org/resource/international-ir-framework/>.

Гевлич Лариса Леонідівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент, Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця, hevlich.hll@donnu.edu.ua.

Гевлич Іван Геннадійович, кандидат технічних наук, доцент, доцент, Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця.

Hevlych Larysa, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, hevlich.hll@donnu.edu.ua.

Hevlych Ivan, Candidate of Technical Sciences, Associate Professor, Associate Professor, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia.